

slovni čovjek, koji za radnim stolom piše poslovne dopise, izvještaje, prijedloge i pounude. Ne bi smjelo biti ureda, koji u svojim prostorijama ne bi imao ovaj praktični priručnik hrvatskoga ili srpskoga poslovnog jezika, a i svaki dopisnik morao bi ga imati na svojem radnom stolu i kod kuće.

Bilo bi korisno, kad bi i ostale struke priredile takve jezične priručnike za svoje specijalne potrebe. Jer poznato je, da u općim gramatikama hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika ne mogu naći sve potrebne savjete za svoj specijalan način izražavanja. U takvim posebnim priručnicima naprotiv može se ulaziti u sve osobitosti pojedine struke, pa onda i njeni pripadnici osjećaju neposredniju korist od takva specijalizirana priručnika.

Ljudevit Jonke

JOS O PISANJU TUĐIH IMENA

Povodom članka »O pisanju tuđih imena« u 3. broju Jezika želio bih iznijeti još jedan slučaj iz prakse.

U jednom našem dnevnom listu priopćene su informacije o knjizi, koja je pobudila veliku pažnju u Americi i postala tamo bestseller. Zanimala me je ta knjiga i htio sam je nabaviti, no kako je naslov knjige i ime autora bilo pisano samo »fonetskim« pravopisom, a ja sam trebao knjigu naručiti u inozemstvu, bilo je jasno, da nitko na svijetu ne bi mogao odgonetnuti ni pravo ime pisca ni naslov djela.

Obratio sam se stoga uredništvu toga dnevnika s molbom, da mi priopći, kako se u originalu zove djelo i koje je ime pisca. Nakon dosta vremena dobio sam dopis od inozemnog dopisnika našeg lista, kojim mi je, vrlo učtivo, priopćio ime pisca i naslov knjige. Iz toga slijedi, da ni samo uredništvo dnevnika nije znalo, kako se to piše, nego se moralo obratiti na dopisnika. Zahvalio sam na susretljivosti, ali je jasno, do kakvih teškoća i suvišnog dopisivanja dolazi, kad dnevnik ne postupa po novosadskim zaključcima i ne navodi originalni način pisanja stranih imena i djela.

Dr. Milovan Zoričić

PREDAVANJA U HRVATSKOM FILOLOŠKOM DRUŠTVU

O aktivnosti Hrvatskog filološkog društva malo se piše i u dnevnoj i u stručnoj štampi. A ipak je ona prilično znatna i značajna. Tu su u prvom redu časopisi: »Umjetnost riječi«, »Filologija« i »Jezik«, ali tu su i naučna i stručna predavanja i referati s diskusijama. Podatke vadim iz tajničkog izvještaja na godišnjoj skupštini 16. veljače 1958., kako ih je prikupio dotadašnji tajnik dr. Veljko Gortan.

Na redovitim mjesečnim sastancima svakog prvog četvrtka u mjesecu održana su god. 1957. i u početku 1958. ova predavanja i referati:

Hraste, Hamm, Jonke: Referat o novom pravopisu uz javnu diskusiju,

Fran Petre: O ekspresionizmu,

Milan Ratković: Tito Brezovački, o godišnjici,

Mate Hraste: Govor Zadra i okolice,

Tvrtko Čubelić: Problemi nastave hrvatskog ili srpskog jezika i književnosti,

Redakcija »Umjetnosti riječi«: Referat o časopisu i javna diskusija o njemu,

Rikard Simeon: Poezija Frana Alfirevića.

U sekciji za teoriju književnosti i metodologiju književne povijesti održana su u istom razdoblju ova predavanja i referati:

Frangeš: Subjektivne i objektivne crte u stilu Šenoina Karamfila s pjesnikova groba,

Čale: Stilistička metoda Dámasa Alonsa,

Tedeschi: Croceov prikaz Dantea, Shakespeara i Goethea,

Job: Metodologija opće književnosti,

Frangeš: Benedetto Croce,

Škreb: Stilovi i stilski kompleksi,

Engelsfeld: Interpretacija Krležine Barake Pet Be,

Kapetanić-Kogoj: Postanak i razvitak komparativne književnosti,

Škreb: Problem definicije evropske romantike na osnovu referata o djelu Juliusa Petersena »Die Wesensbestimmung der deutschen Romantik«.

I lingvistička sekcija obrađivala je domaće i strane probleme, pa su održana ova predavanja i referati:

Hraste: Akcenatske osobine Biograda n/m i njegove okolice,

Hamm: Naš cakavizam i njegova geneza,

Jurišić: Akcenatski sistem otoka Vrgade,

Deanović: Lingvistički kongres u Oslu,

Guberina: Stilistika Ch. Ballyja,

Gospodnetić: Palatografija,

Katičić: Andrejev i Georgijev o indo-evropskom prajeziku.

U sekciji za materinski jezik i književnost održano je ukupno 9 sastanaka, na kojima su obrađene ove teme:

Sremec: O filmu,

Težak: Nastava gramatike s dijafilmom,

Brigljević: Književnost u osmogodišnjoj školi,

Brabec: Odnos književnog akcenta prema Daničićevu,

Živković: Glagolske kategorije,

Lopac, Čubelić, Brigljević, Težak: Izvještaj sa I. kongresa slavista u Beogradu,

Zuber: Novi nastavni plan i program iz hrv. ili srp. jezika u osmogodišnjoj školi,

Flaker: Kulturni život SSSR-a danas,

Grčević: Planiranje u obaveznoj školi.

U lektorsko-korektorskoj sekciji također je održano pet predavanja o stilu, o redu riječi i o nekim sintaktičkim problemima.

Kao što se po iznesenom vidi, u pojedinim su sekcijama obrađivani aktualni problemi, što je osobito korisno za nastavnike jezika i književnosti u svim vrstama škola.

Ljudevit Jonke

DJELATNOST HRVATSKOG FILOLOŠKOG DRUŠTVA U ZADRU

U Zadru je u mjesecu travnju 1957. osnovana podružnica Hrvatskog filološkog društva, kojoj je za predsjednika izabran prof. Lj. Maštrović, a za tajnika dr. Dalibor Brozović. Odmah nakon osnutka Društvo je razvilo plodnu djelatnost u više pravaca. Osnovane su dvije sekcije: literarno-teoret-

ska, kojoj je pročelnik dr. Mira Janković, i lingvistička, kojoj je pročelnik dr. Miroslav Kravar.

Kao i zagrebačka središnjica, tako i zadržarska podružnica priređuje javna mjesečna predavanja. Uoči osnivačke skupštine Lj. Jonke održao je predavanje »Pravopisni i jezični problemi današnjice«, a idućih mjeseci predavali su: M. Kravar o smjernicama opće lingvistike, M. Janković o engleskoj poetskoj drami, Z. Vince o Franu Kurelcu, M. Suić o prilogu lingvistike ilirilogiji, J. Milović o procesu pjesničkog stvaranja kod Njegoša i J. Torbarina o tome, da li je Marlowe napisao Shakespearova djela. Predavanja su uvijek bila vrlo dobro posjećena.

U literarno-teoretskoj sekciji održani su ovi referati:

M. Janković: Teorija književnosti R. Welleka i A. Warrena,

F. Švelec: Osvrt na časopis »Umjetnost riječi«,

P. Vajda: Švicarski teoretičar književnosti E. Staiger,

J. Milović: Interpretacija Šantićeve pjesme »Veče na školju«,

N. Kolumbić: Prikaz novele V. Desnice »Zimsko ljetovanje«.

U lingvističkoj sekciji čitana su dosad tri referata s diskusijom: V. Cestarić-Jakić govorila je o novigradskoj akcentuaciji, A. Strgačić o naglasku u staroslavenskom misalu i D. Brozović o normiranju terminologije.

Podružnica je osnovala i dva tečaja: tečaj španjolskog jezika i tečaj litavskog jezika s osnovama baltoslavistike.

Razumljivo je, da je upravni odbor na godišnjoj skupštini 30. III. o. g. dobio priznanje za dobro organiziran rad i da je ponovo izabrana ista uprava za dalju godinu dana. Tom je prilikom delegat središnjice iz Zagreba prof. Zdenko Škreb održao predavanje o interpretaciji Tadijanovićeve poezije.

Ljudevit Jonke

JEZIK, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika. — Izdaje Hrvatsko filološko društvo u Zagrebu. — Uređuje uređivački odbor: J. Hamm, M. Hraste, Lj. Jonke. — Glavni i odgovorni urednik: *Ljudevit Jonke*. — Časopis izlazi svaka dva mjeseca.